



Wszystkiego najlepszego

(Happy Birthday)

reżyseria

Norwegia, 2018

Kristine Rande

10 min.

Na przyjęcie urodzinowe Kine przychodzi chłopak z biednej rodziny, Terje. Inne dzieci wyśmiewają się z niego, aż do momentu, w którym niespodziewane wydarzenie pozwala głównej bohaterce zobaczyć, kto naprawdę jest wart przyjaźni.



Ostracyzm w grupie rówieśniczej

Terje wyróżnia się na tle grupy dzieci obecnych na przyjęciu urodzinowym poprzez swój status społeczny, pochodzi z biednej rodziny. Możemy się również domyślać, że jest chłopakiem z sąsiedztwa, a pozostali goście znają się np. ze szkoły, co dodatkowo go izoluje. Nie jest to jednak kluczowe dla fabuły, gdyż przyczyny odmienności mogą się różnić w każdym przypadku. Film przedstawia mechanizmy, które prowadzą do eskalacji negatywnych emocji. Jeden z gości, Eivind, zaczyna prześmiewczo komentować jego prezent dla solenizantki Kine, jak również jego wygląd. Pozostali dołączają do niego, wzajemnie się nakręcając. Opozycja przeciwko jednej osobie w grupie chroni ich samych przed wykluczeniem, a widzą już, z czym wykluczenie się wiąże – nikt z nich nie chciałby być na miejscu Terje. Gdy Kine nie dołącza do tej okrutnej zabawy, sama staje się obiektem ataków (w scenie, gdy grupa zarzuca jej, że się w Terje zakochała).

Rola ofiary i rola gnębiela

Terje jest nieśmiały i cichy. Nie reaguje na zaczepki, a wyproszony posłusznie opuszcza zabawę. Głośno odzywa się dopiero w obronie Kine. Prawdopodobnie przyzwyczajony jest do tego, że jest atakowany i czuje się bezradny. Eivind również uosabia bardzo skonkretyzowaną rolę. Nawet na przestrzeni krótkich wydarzeń filmowych jest pokazany jako usankcjonowany prowodyr o dosyć okrutnym rysie. Utrzymanie tej roli nie pozwala mu wycofać się z żartów ani przyznać do błędów. Ostatecznie, gdy posuwa się za daleko w wyśmiewaniu sytuacji Kine, traci tę relację i swoją pozycję.





PROPOZYCJE NA ZAJĘCIA FILMOWE

Po projekcji

Omówienie świata przedstawionego

Poproszenie uczestników zajęć o streszczenie filmu z uwzględnieniem wszystkich ważnych elementów świata przedstawionego pozwala na uporządkowanie swoich wrażeń po filmie i zwiększa szanse, że wszyscy w grupie zrozumieli warstwę fabularną. Jest to konieczny punkt wyjścia do analizy filmowej, interpretacji i indywidualnych przemyśleń.

- ★ Poproś ochotników o streszczenie filmu oraz o wymienienie i krótki opis bohaterów.
- ★ Upewnij się, że zrozumieli kulminacyjną scenę filmu.

- Co się stało z rybką?
- Dlaczego rybka była ważna dla Kine?
- Gdzie jest tata Kine?
- Co dzieje się, gdy Kine przeciwstawia się Eivindowi?

Kot wyłowił rybkę z akwarium.

Rybka była prezentem od jej taty.

Wyprowadził się z ich domu, być może na zawsze. Kine za nim tęskni, co jest wspomniane również na początku filmu.

Sama staje się obiektem prześmiewczych ataków.

- ★ Zapytaj, jakie według uczestników są najważniejsze motywy w filmie: tematy lub sceny, które najbardziej ich poruszyły lub co według nich chcieli pokazać czy zakomunikować twórcy tego krótkiego metrażu. Wszystkie propozycje powinny zostać zaakceptowane, mogą też zostać spisane.

Po projekcji

Rozmowa o bohaterach i ćwiczenie emocji

Obserwacja wydarzeń filmowych, z którymi niektórzy widzowie mogą się na różne sposoby identyfikować, pozwala na tak zwane ćwiczenie emocji, czyli przeżycie danej sytuacji „z bezpiecznej odległości”, gdy dotyczy ona fikcyjnych postaci, a zakończenie jest znane. To z kolei może pomóc uczestnikom przepracować zaistniałe już sytuacje, jak i przygotować uczestników na zdarzenia tego typu w przyszłości (np. gdy będą musieli zmierzyć się z ostracyzmem w grupie, nie tylko jako ofiary, ale również jako świadkowie czy nawet osoby biorące udział w dręczeniu kolegi/koleżanki).



Jeśli grupa jest otwarta na tego typu rozmowy, można zaproponować następujące tematy do dyskusji i dzielenia się wrażeniami, wybierając odpowiednie momenty z fabuły lub odnosząc się do całości filmu.

- ★ Jak zachowalibyście się na miejscu: Terje, Kine, Eivinda, pozostałych dziewczyn?
- ★ Czy byliście kiedyś w sytuacji podobnej do tej, która jest pokazana w filmie – również w roli innych bohaterów niż Terje (np. jako świadkowie dręczenia jednej osoby przez grupę)? Co było podobne a co różne w stosunku do fabuły filmu? Jak się zachowaliście? Co byście zmienili w swoim zachowaniu?

Jeśli uczestnicy przyznają się, że brali udział w podobnej sytuacji, pozwalamy im dzielić się doświadczeniami bez oceny ich zachowania i bez konsekwencji.

Rozmawiając o dynamice w grupie bohaterów filmowych, nie zapominajcie o empatii i o odwadze, by się wyłamać, stanąć w cudzej obronie.

- ★ Czy zauważyliście, że Terje nic nie mówi aż do połowy filmu? Kiedy pierwszy raz zabiera głos? (Staje w obronie Kine, która nie chce pocałować Eivinda.)
- ★ Jak kończy się film? Jakie znaczenie ma rysunek, który widzimy na końcu?

Warto zwracać uwagę, że film dobrze się kończy i ma pozytywne przesłanie.

